

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2010. gada 16. decembrī*

Lieta C-266/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 29. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 10. jūnijā, tiesvedībā

Stichting Natuur en Milieu,

Vereniging Milieudefensie,

Vereniging Goede Waar & Co.

pret

*College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, agrāk —
College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen,*

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

piedaloties

Bayer CropScience BV,

Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*] un A. Prehala [*A. Prechal*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 9. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Stichting Natuur en Milieu* vārdā — J. Rutemans [*J. Rutteman*], kam palīdz B.N. Kloustra [*B. N. Kloostra*], *advocaat*,

- *Vereniging Milieudefensie* vārdā — B.N. Kloustra, *advocaat*,

- *Vereniging Goede Waar & Co.* vārdā — B.N. Kloustra, *advocaat*,

- *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*, agrāk — *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen*, vārdā — I.L. Rola [*I. L. Rol*], kurai palīdz R. van den Tvēls [*R. van den Tweel*], *advocaat*,

- *Bayer CropScience BV* vārdā — D. Velbruks [*D. Waelbroeck*], E. Antipass [*E. Antypas*] un E. Brurens [*E. Broeren*], *advocaten*,

- Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un I. de Frīss [*Y. de Vries*], pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā — S. Papajoanu [*S. Papaïoannou*] un I. Halkiass [*I. Chalkias*], pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — P. Olivers [*P. Oliver*] un B. Burhhrāfs [*B. Burggraaf*], pārstāvji;

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2010. gada 23. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvas 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV L 230, 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 26. lpp.) interpretāciju.
- ² Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, ko ir iesniegušas *Stichting Natuur en Milieu*, *Vereniging Milieudefensie* un *Vereniging Goede Waar & Co.*

(turpmāk tekstā — “prasītājas pamata lietā”) par lēmumu, ar kuru *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*, agrāk — *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen* (turpmāk tekstā — “CTB”) atteicās tām izpaust noteiktus pētījumus un ziņojumus par izmēģinājumiem uz lauka, kas attiecas uz atliekvielām un aktīvo vielu propamokarbu uz salātiem vai salātos (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 90/313/EEK

- 3 Padomes 1990. gada 7. jūnija Direktīvas 90/313/EEK par brīvu piekļuvi vides informācijai (OV L 158, 56. lpp.) 3. pantā ir noteikts:

“1. Izņemot šajā pantā paredzētos gadījumus, dalībvalstis nodrošina to, ka, saņemot pieprasījumu no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, valsts iestādēm ir pienākums nodrošināt tai vides informāciju, neprasot pamatojumu.

Dalībvalstis nosaka kārtību, kā faktiski nodrošināt šādas informācijas efektīvu pieejamību.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka šādas informācijas pieprasījums tiek noraidīts, ja tā ietekmē:

[..]

— uzņēmējdarbības [komercnoslēpumus] un rūpnieciskus noslēpumus, arī intelektuālo īpašumu,

— personas datu un/vai lietu noslēpumus,

— datus, ko piegādājusi trešā persona, kam nav juridisks pienākums tos izpaust,

[..]

Informāciju, kas ir valsts iestāžu rīcībā, izsniedz daļēji, ja ir iespējams izdalīt to informāciju, kura attiecas uz iepriekš minētajiem jautājumiem.

[..”

Direktīva 90/642/EEK

- 4 Padomes 1990. gada 27. novembra Direktīvas 90/642/EEK par pesticīdu atlieku maksimāli pieļaujamā daudzuma noteikšanu konkrētos augu izcelsmes produktos un uz tiem, ieskaitot augļus un dārzeņus (OV L 350, 71. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 1997. gada 25. jūnija Direktīvu 97/41/EK (OV L 184, 33. lpp.), 5.b panta 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis ievieš pagaidu vai pastāvīgu kārtību maksimāli pieļaujamo atliekvielu daudzumu noteikšanai 1. panta 1. punktā minētajiem produktiem, kas ievesti to teritorijā no izcelsmes dalībvalsts, ņemot vērā labu lauksaimniecības praksi izcelsmes dalībvalstī un neskarot nosacījumus, kas vajadzīgi patērētāju veselības aizsardzībai gadījumos, kad šiem produktiem nav noteikts maksimāli pieļaujamais atliekvielu daudzums saskaņā ar 3. panta 1. punkta vai 5.a panta noteikumiem.”

Direktīva 91/414

- 5 Saskaņā ar Direktīvas 91/414 5. panta 1. punktu:

“Ņemot vērā pašreizējās zinātnes un tehnikas atziņas, aktīvo vielu sākotnēji iekļauj I pielikumā uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus, ja var paredzēt, ka aktīvo vielu saturošie augu aizsardzības līdzekļi atbildīs šādiem nosacījumiem:

- a) šo līdzekļu atliekas, kas radušās tādas izmantošanas rezultātā, kas atbilst labai augu aizsardzības praksei, neatstāj nekādu kaitīgu iespaidu uz cilvēku vai

dzīvnieku veselību vai gruntsūdeņiem, un tās nepieļaujamā veidā neietekmē vidi, un minētās atliekas tiktāl, ciktāl tām ir nozīme toksikoloģiskā vai vides aspektā var izmērīt ar vispārēji lietotu metožu palīdzību;

- b) šo līdzekļu lietošana, kas notiek atbilstoši labai augu aizsardzības praksei, neatstāj nekādu kaitīgu iespaidu uz cilvēku vai dzīvnieku veselību, un tā nepieļaujamā veidā neietekmē vidi, kā paredzēts 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta iv) un v) punkt[ā].”

- 6 Direktīvas 91/414 14. pantā ir noteikts:

“Neierobežojot [..] Direktīvu 90/313[..], dalībvalstis un Komisija nodrošina to, ka ar pieteikuma iesniedzēju iesniegto informāciju, kas satur rūpnieciskus un komerciālus noslēpumus, attiecas kā pret konfidenciālu, ja to lūdz pieteikuma iesniedzējs vai augu aizsardzības līdzekļa atļaujas pieteikuma iesniedzējs, kas vēlas, lai aktīvā viela tiktu iekļauta I pielikumā, un ja dalībvalsts vai Komisija atzīst pieteikuma iesniedzēja lūgumu par pamatotu.

Konfidencialitāti nepiemēro:

[..]

- to izmēģinājumu rezultātu kopsavilkumam, kuri tika veikti, lai noteiktu vielas vai līdzekļa efektivitāti un nekaitīgo ietekmi uz cilvēkiem, dzīvniekiem, augiem un vidi,

[..].”

Direktīva 2003/4

- 7 Saskaņā ar Direktīvas 2003/4 preambulas 5. apsvērumu:

“Eiropas Kopiena 1998. gada 25. jūnijā parakstīja ANO/EEK Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (“Orhūsas konvencija”). Kopienas tiesību aktu noteikumiem jābūt saskaņā ar konvenciju, lai Eiropas Kopiena varētu to ratificēt.”

- 8 Atbilstoši Direktīvas 2003/4 2. pantam:

“Šajā direktīvā:

1. “Vides informācija” ir jebkura informācija rakstiskā, vizuālā, audio, elektroniskā vai citā formā par:
 - a) vides elementu, piemēram, gaisa un atmosfēras, ūdeņu, augsnes, zemes, ainavu un dabas teritoriju, tostarp mitrāju, piekrastes un jūras teritoriju, stāvokli, bioloģisko daudzveidību un tās komponentiem, tostarp ģenētiski modificētiem organismiem, un par šo elementu mijiedarbību;

b) tādiem faktoriem kā vielas, enerģija, troksnis, starojums vai atkritumi, [..] emisija, izplūde un cita veida novadīšana vidē, kas ietekmē vai var ietekmēt a) apakšpunktā minētos vides elementus;

c) tādiem pasākumiem (arī administratīviem pasākumiem) kā politika, tiesību akti, plāni, programmas, nolīgumi vides jomā un darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt a) un b) apakšpunktā minētos vides elementus un faktoros, kā arī pasākumi vai darbības, kuri paredzēti šo elementu aizsardzībai;

[..]

f) cilvēku veselības stāvokli un drošību, vajadzības gadījumā arī barošanās ķēdes piesārņojumu, cilvēku dzīves apstākļiem, kultūras objektiem un celtnēm, ciktāl tos ietekmē vai var ietekmēt a) apakšpunktā minēto vides elementu stāvoklis, vai — ar minēto elementu starpniecību — jebkurš no b) un c) apakšpunktā minētajiem faktoriem.

[..]”

- 9 Direktīvas 2003/4 4. panta ar nosaukumu “Izņēmumi” 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis var paredzēt, ka vides informācijas pieprasījumu noraida, ja informācijas izpaušana var kaitēt:

[..]

- d) komerciālas vai rūpnieciskas informācijas konfidencialitātei, ja šādu konfidencialitāti paredz valsts vai Kopienu tiesību akti, lai aizsargātu likumīgas saimnieciskās intereses, tostarp sabiedrības intereses, nodrošinot statistikas datu konfidencialitāti un nodokļu slepenību;

[..]

Panta 1. un 2. punktā minētā atteikuma iemeslus nedrīkst tulkot paplašināti, katrā konkrētā gadījumā ņemot vērā sabiedrības ieguvumu informācijas izpaušanas gadījumā. Katrā konkrētā gadījumā sabiedrības ieguvumu informācijas izpaušanas gadījumā pretstata ieguvumam atteikuma gadījumā. Piemērojot 2. punkta a), d), f), g) un h) apakšpunktu, dalībvalstis nedrīkst paredzēt pieprasījuma atteikumu, ja pieprasītā informācija skar piesārņojuma emisiju vidē.

[..]”

10 Direktīvas 2003/4 11. pantā ir noteikts:

“Ar šo no 2005. gada 14. februāra atceļ Direktīvu 90/313/EEK.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās jālasa sašķaņā ar korelācijas tabulu pielikumā.”

Lēmums 2005/370/EK

11 Ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 124, 1. lpp.), Eiropas Savienības Padome ir apstiprinājusi šo konvenciju.

Valsts tiesiskais regulējums

12 1962. gada Likuma par pesticīdiem (*Bestrijdingsmiddelenwet 1962*) 22. pantā ir noteikts:

“1. Konfidencialitātes pienākums, kas norādīts Vispārējā administratīvo tiesību likuma (*Algemene wet bestuursrecht*) 2:5. punktā, nav piemērojams pesticīdu sastāvdaļām, kas kaitīgas cilvēkiem vai dzīvniekiem, vai augiem, kuru saglabāšana ir vēlama.

2. Ja dati izriet vai var tikt secināti no dokumenta, kurš attiecīgajam ministram vai *College* [komitejai] vai arī citai personai vai iestādei ir iesniegts saskaņā ar šī likuma normām vai atbilstoši tam un kura kā rūpnieciska noslēpuma konfidencialitāte ir pamatota, saskaņā ar šī likuma normām vai atbilstoši tam attiecīgais ministrs vai *College* nolemj, pamatojoties uz puses, kas iesniedz dokumentu, rakstisku iesniegumu, ka dati paliek konfidenciali. Šāds iesniegums ir jāmotivē.

3. Attiecīgais ministrs nosaka noteikumus par datiem, kam nav piemērojams konfidencialitātes pienākums.”

- 13 Ar Ministra 1999. gada 19. oktobra rīkojumu veselības aizsardzības, labklājības un sporta lietu ministrs, rīkojoties ar lauksaimniecības, dabas aizsardzības un zvejniecības valsts sekretāra piekrišanu, grozīja noteikumus par pesticīdu atliekām. Šajā grozījumā tostarp ir noteikts pesticīda propamokarba maksimāli pieļaujamais atliekvielu daudzums (turpmāk tekstā — “*TMR*”) 15 mg/kg apmērā uz salātiem un salātos.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

- 14 Propamokarba *TMR* uz salātiem vai salātos grozījumi ir izdarīti pēc produkta *Previcur N* atļaujas turētāja lūguma. *Bayer CropScience BV* (turpmāk tekstā — “*Bayer*”) ir šī atļaujas turētāja tiesību pārņēmēja.

- 15 2005. gada 31. janvāra vēstulē prasītājas pamata lietā prasīja *CTB* izpaust tiem visu informāciju, kas bija pamatā lēmuma par iepriekš minēto *TMR* noteikšanu pieņemšanai.

- 16 Ar 2005. gada 8. marta lēmumu *CTB* noraidīja prasītāju pamata lietā lūgumu, pamatojoties uz 1962. gada Likuma par pesticīdiem 22. pantu. Ar 2005. gada 14. aprīļa vēstuli tās pārsūdzēja šo lēmumu.
- 17 2005. gada 31. maijā *CTB* informēja *Bayer* par prasītāju pamata lietā iesniegto informācijas pieprasījumu. Tā piedāvāja *Bayer* iespēju iesniegt pieteikumu par konfidencialitāti attiecībā uz noteiktu informāciju, kas minēta attiecīgajos dokumentos.
- 18 Ar 2005. gada 13. jūlija vēstuli *Bayer* konkrēti norādīja dokumentus, kas, pēc tās domām, ietver rūpnieciskus noslēpumus. Būtībā runa bija par pētījumiem par atliekvielām un ziņojumiem par izmēģinājumiem uz lauka. Tā lūdza atzīt šos dokumentus par konfidencialiem.
- 19 2007. gada 22. jūnijā *CTB* noraidīja pētījumu par atliekvielām un ziņojumu par izmēģinājumiem uz lauka izpaušanu, lai aizsargātu rūpnieciskus noslēpumus. Tā izsniedza dokumentu sarakstu, kuru kopijas varētu tikt izsniegtas. Šis saraksts tika papildināts ar 2007. gada 17. jūlija lēmumu ar atpakaļejošu spēku.
- 20 Prasītāju pamata lietā iesniedzējtiesā celtā prasība ir vērsta pret šo 2007. gada 22. jūnija lēmumu un 2007. gada 17. jūlija lēmumu ar atpakaļejošu spēku. Abi šie tiesību akti kopā veido apstrīdēto lēmumu.
- 21 Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai valsts likums, pamatojoties uz kuru ir noraidīta noteiktas informācijas izpaušana, un šajā gadījumā izdarītā piemērošana ir saderīga ar pienākumiem, kas izriet no Direktīvas 2003/4.

- 22 Precizāk, tās jautājums attiecas ne tikai uz Direktīvas 2003/4 piemērošanu *ratione temporis* lietas faktiem, bet arī uz pašu vides informācijas jēdzienu, ko regulē šī direktīva. Vispirms tā jautā, vai dati, kas ir augu aizsardzības līdzekļa produkta *TMR* definīcijas pamatā, veido šādu vides informāciju un tāpat ietilpst minētās direktīvas materiālās piemērošanas jomā.
- 23 Turpinājumā, konstatējot, ka Direktīvas 91/414 14. pantā ir paredzēta rūpnieciskas un komerciālas informācijas beznosacījumu konfidencialitāte, iesniedzējtiesa jautā par minētā panta piemērojamību tiktāl, ciktāl tajā ir precizēts, ka tas ir spēkā, “neie robežojot Direktīvu 2003/4”. [Direktīvas 2003/4] 4. pantā ir paredzēta lielākoties informācija par konfidencialitāti, kas saistīta ar rūpnieciskiem noslēpumiem, vai vismaz prasa valsts iestādēm pretstatīt esošo ieguvumu.
- 24 Visbeidzot, iesniedzējtiesa jautā, vai šī interešu līdzsvarošana var notikt vispārīgi un uzreiz attiecībā uz visiem likumdevēja vai kompetentas administratīvās iestādes pieņemtās tiesību normās vai tā ir jāveic katrā konkrētajā gadījumā.
- 25 Šādos apstākļos *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai jēdziens vides informācija Direktīvas 2003/4 [...] 2. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka par to ir uzskatāma arī informācija, kas paziņota valsts augu aizsardzības līdzekļa atļaujas saņemšanas (pagarināšanas) procedūrā pesticīda, tā

daļu vai sairšanas produktu maksimāli pieļaujamo atliekvielu daudzuma ēdienā vai dzērienos noteikšanai?

- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, kāda saikne pastāv starp Direktīvas 91/414[...]. 14. pantu un Direktīvu 2003/4[...], ciktāl tai ir nozīme piemērošanai iepriekšējā jautājumā aprakstītajai informācijai, it īpaši, vai šī saikne nozīmē, ka Direktīvas 91/414[...]. 14. pants ir jāpiemēro tikai tad, ja tādējādi netiek ietekmēti Direktīvas 2003/4[...]. 4. panta 2. punktā noteiktie pienākumi?

- 3) Ja no atbildes uz pirmo un otro jautājumu izriet, ka atbildētājam šajā lietā ir jāpiemēro Direktīvas 2003/4[...]. 4. pants, vai šajā pantā ir prasīts, lai šajā tiesību normā paredzētā sabiedrības ieguvumu informācijas izpaušanas gadījumā pretstatīšana ieguvumam atteikuma gadījumā tiktu izdarīta tiesību piemērošanas brīdī vai arī šī līdzsvarošana var notikt arī valsts likumdošanas līmenī?”

Lūgums atkārtoti sākt mutvārdu procedūru

²⁶ Ar 2010. gada 7. oktobra vēstuli *Bayer* un *Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie* lūdza atkārtoti atsākt mutvārdu procesu, apgalvojot, ka tiesas sēdē ir jābūt debatēm par jautājumu, vai pamata lietā aplūkojamā informācija attiecas uz emisijām Direktīvas 2003/4 4. panta 2. punkta izpratnē. Pēc ieinteresēto personu uzskata, šo emisiju jēdzienu ģenerālvokāte ir analizējusi savos secinājumos, lai gan, pirmkārt, iesniedzējtiesa par to nav iesniegusi nevienu jautājumu un, otrkārt, atsevišķi lietas

dalībnieki nav norādījuši nekādu argumentāciju, kas attiektos uz šo jēdzienu, un tie lietas dalībnieki, kas to ir aplūkojuši savos apsvērumos, ir snieguši interpretāciju, kas ir pilnībā pretēja minētajos secinājumos izdarītajai.

- 27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc ģenerālvokāta ieteikuma, vai arī lietas dalībnieku lūguma var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu atbilstoši tās Reglamenta 61. pantam, ja tā uzskata, ka tai nav pietiekami skaidri lietas apstākļi vai ka lieta ir jāizskata, ņemot vērā argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (skat. it īpaši 2009. gada 8. septembra spriedumu lietā C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International*, Krājums, I-7633. lpp., 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 28 Turpretim Tiesas Statūti un Reglaments neparedz lietas dalībniekiem iespēju iesniegt apsvērumus par ģenerālvokāta sniegtajiem secinājumiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International*, 32. punkts).
- 29 Tiesa pēc ģenerālvokāta uzklausišanas uzskata, ka šajā gadījumā tās rīcībā ir visi pierādījumi, kas vajadzīgi, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, un ka lietā nav jāpārbauda arguments, par kuru nav bijušas debātes.
- 30 Līdz ar to pieteikums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu ir jānoraida.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 31 Ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka pamata lietas fakti ir jāvērtē atkarībā no tiesībām, kas bija piemērojamas datumā, kurā tika pieņemts apstrīdētais lēmums. Tādējādi tā lūdz Tiesu interpretēt Direktīvu 2003/4, kas bija piemērojama šajā datumā. Turpretim Nīderlandes valdība un Komisija uzskata, ka šai interpretācijai ir jāattiecas uz Direktīvas 90/313 normām, kas, tā kā tās tika atceltas ar Direktīvu 2003/4 tikai 2005. gada 14. februārī, bija spēkā gan datumā, kurā informācija, kuras izpaušana tiek prasīta, tika iesniegta kompetentajā administrācijā, gan datumā, kurā tajā pirmo reizi tika iesniegta informācijas izpaušanas pieprasījums.
- 32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka būtībā jauna tiesību norma ir piemērojama, sākot no akta, kurā tā ir ietverta, spēkā stāšanās brīžā. Lai gan tā nav piemērojama tiesiskām situācijām, kas ir radušās un pilnībā notikušas agrākā likuma darbības laikā, tā ir piemērojama to sekām nākotnē, kā arī jaunām tiesiskām situācijām (šajā ziņā skat. 2010. gada 6. jūlija spriedumu lietā *C-428/08 Monsanto Technology*, Krājums, I-6765. lpp., 66. punkts). Ievērojot tiesību aktu atpakaļejoša spēka neesamības principu, citādi var būt tikai tad, ja jaunajai tiesību normai ir pievienoti īpaši noteikumi, kas īpaši nosaka šos piemērošanas laikā noteikumus.
- 33 Šajā lietā ir jāuzskata, ka Direktīvā 2003/4, ar kuru ir atcelta Direktīva 90/313, šajā ziņā nav ietverti nekādi īpaši noteikumi.

- 34 Turklāt tiesības piekļūt vides informācijai kļūst konkrētas tikai datumā, kad kompetentajām iestādēm ir jālemj par tajās iesniegtu pieprasījumu. Tikai šajā brīdī, kā ģenerālvokāte to norāda secinājumā 28. punktā, šīm iestādēm ir jānovērtē, ievērojot visus lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, vai pieprasītā informācija ir vai nav jāizpauž.
- 35 Šajā gadījumā, tā kā apstrīdētais lēmums ir pieņemts pēc Direktīvas 2003/4 transponēšanas termiņa beigām, katrā ziņā pamata lietas fakti ir jāvērtē, ievērojot piekļuves vides informācijai tiesības, kas definētas šajā direktīvā, ja minētajā direktīvā nav ietvertas pretējas normas, kuras 3. pantā turklāt, regulējot izpaušanu, nekādi netiek nodalītas atkarībā no informācijas veida starp to informāciju, kas bija kompetentu iestāžu rīcībā pirms 2005. gada 14. februāra, un to, kas tām bija tikai pēc šī datuma.
- 36 Līdz ar to Tiesai ir jāatbild uz uzdotajiem jautājumiem, ievērojot Direktīvu 2003/4, kā to lūdz iesniedzējtiesa.

Par pirmo jautājumu

- 37 Direktīvas 2003/4 2. pantā ir uzskaitītas tās vides informācijas kategorijas, uz kurām saskaņā ar Savienības tiesībām attiecas šajā direktīvā noteiktā izpaušanas kārtība.

Iesniedzējtiesas uzdotsais pirmais jautājums tādējādi būtībā ir vērsts uz to, lai noteiktu, vai tāda informācija, kāda ir pamata lietā, ietilpst kādā no šīm kategorijām.

- 38 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ar apstrīdēto lēmumu ir noraidīta pētījumu par atliekvielām un ziņojumu par izmēģinājumiem uz lauka izpaušana, kas iesniegti produkta atļaujas pagarināšanas procedūrā, kura ietilpst Direktīvas 91/414 piemērošanas jomā. Lai pieņemtu šo pēdējo minēto direktīvu, Savienības likumdevējs it īpaši konstatēja, ka, kā tas izriet no šīs direktīvas preambulas ceturtā apsvēruma, šie augu aizsardzības līdzekļi var nelabvēlīgi ietekmēt augkopību, šo līdzekļu lietošana var būt saistīta ar risku un apdraudēt cilvēkus, dzīvniekus un vidi, it īpaši tad, ja tie pirms laišanas tirgū nav oficiāli pārbaudīti un atļauti un ja tos nepareizi lieto.
- 39 Tādējādi nevar apstrīdēt, ka apstrīdētajā lēmumā norādītā informācija, kas attiecas uz augu aizsardzības līdzekļa atliekvielām pārtikā, ietilpst atļaujas saņemšanas procedūrā, kuras priekšmets tieši ir novērst risku un draudus cilvēkiem, dzīvniekiem un videi. Šajā ziņā pati šī informācija var attiekties, kā tas izriet no Direktīvas 2003/4 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta, uz cilvēka veselības stāvokli, drošību, tostarp, iespējams, barošanās ķēdes piesārņojumu.
- 40 Tomēr atbilstoši šim 2. panta 1. punkta f) apakšpunktam šāda veida informācija ietilpst Direktīvas 2003/4 piemērošanas jomā tikai tiktāl, ciktāl cilvēku veselības stāvokli, drošību, barošanās ķēdes piesārņojumu, uz kuru tā attiecas, ietekmē vai var ietekmēt minētā 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā norādīto vides elementu stāvoklis vai ar šo elementu starpniecību, ar kādu no faktoriem, pasākumiem vai aktivitātēm, kas minētas šī paša 2. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā.

41 Direktīvas 2003/4 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir norādīti tādi vides elementi kā gaiss un atmosfēra, ūdeņi, augsne, zeme, ainava un dabas teritorijas, tostarp mitrāji, piekrastes un jūras teritorijas, bioloģiskā daudzveidība un tās komponenti, tostarp ģenētiski modificēti organismi, un šo elementu mijiedarbība. Šajā 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir minēti tādi faktori kā it īpaši vielas, enerģija, troksnis, starojums vai citu atkritumu izplūde vidē, kas ietekmē vai var ietekmēt 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos vides elementus.

42 Šajā gadījumā informācijas par augu aizsardzības līdzekļu atliekvielu esamību uz tādām augiem vai augos, kā, piemēram, pamata lietā salāti, izpaušana ir vērsta, atļaujot pārbaudīt noteikto *TMR* līmeni, uz kādas no bioloģiskās daudzveidības sastāvdaļām pasliktināšanās riska un šo atliekvielu izplatīšanās, it īpaši augsnē vai apakšzemes ūdeņos, riska ierobežošanu. Šāda informācija pat tad, ja tā pati tieši neietver šo atliekvielu ietekmes uz cilvēka veselību vērtējumu, attiecas uz vides elementiem, kas var to izplatīt, ja šo atliekvielu daudzums ir pārāk liels, ko pārbaudīt tieši ir šīs informācijas mērķis.

43 Šādos apstākļus uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka “vides informācijas” jēdziens Direktīvas 2003/4 2. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka par to ir uzskatāma arī informācija, kas paziņota valsts augu aizsardzības līdzekļa atļaujas saņemšanas vai pagarināšanas procedūrā pesticīda, tā daļu vai sairšanas produktu maksimāli pieļaujamo atliekvielu daudzuma ēdienā vai dzērienos noteikšanai.

Par otro jautājumu

- 44 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 91/414 14. panta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās var piemērot tikai tiktāl, ciktāl tās neietekmē pieņēmumus, kas izriet no Direktīvas 2003/4 4. panta 2. punkta.
- 45 Ievadā ir jānorāda, ka Direktīvas 91/414 14. panta otrajā daļā ir ietverts dokumentu un informācijas saraksts, kuriem nevar piemērot konfidencialitāti. To starpā piektajā ievilkumā ir minēti “to izmēģinājumu rezultātu kopsavilkum[i], kuri tika veikti, lai noteiktu vielas vai līdzekļa efektivitāti un nekaitīgo ietekmi uz cilvēkiem, dzīvniekiem, augiem un vidi”. Tādējādi tādā gadījumā, kāds ir šajā lietā, lai noteiktu, kāds ir *Bayer* prasītās konfidencialitātes aizsardzības apjoms atbilstoši Direktīvas 91/414 14. panta pirmajai daļai, kompetentajām valsts iestādēm ir jāpārbauda, vai attiecīgā informācija un dokumenti ir minēti to skaitā, kas ir uzskaitīti sarakstā, kurš ietverts šī paša panta otrajā daļā.
- 46 Lai atbildētu uz iesniedzējtiesas iesniegto jautājumu, ir jāatgādina, ka piekļuves vi-
des informācijai noteikumi galvenokārt ir noteikti Direktīvā 90/313, kas ar Direktīvu 2003/4 ir atcelta no 2005. gada 14. februāra.
- 47 Direktīvas 91/414 14. pantā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru atļauju laist tirgū pieteicēji var lūgt saglabāt konfidencialitāti attiecībā uz to sniegto informāciju, kas ir rūpniecisks vai komerciāls noslēpums, bet “neierobežojot [...] Direktīvu 90/313”. Šis

pēdējās minētās direktīvas 3. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis var atteikt piekļuvi informācijai vides jomā, ja tā attiecas uz komerciālu un rūpniecisku noslēpumu.

- 48 Direktīva 90/313 ir aizstāta ar Direktīvu 2003/4, kuras 4. pantā ir paredzēta mazāk stingra rūpniecisku un komerciālu noslēpumu aizsardzība nekā tā, kas izriet no minētajām Direktīvu 91/414 un 90/313 normām, skatītām kopā, jo tajā ir prasīts, ka, lai lemtu par vides informācijas izpaušanas noraidīšanu vai izpaušanu, tiek pretstatīts ieguvums informācijas neizpaušanas gadījumā un sabiedrības ieguvums izpaušanas gadījumā.
- 49 Šādos apstākļos ir svarīgi norādīt, ka sākot no 2005. gada 14. februāra un atbilstoši Direktīvas 2003/4 11. panta skaidri izteiktām normām Direktīvas 91/414 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver atsauci nevis uz Direktīvu 90/313, bet uz Direktīvu 2003/4. Tā kā Direktīva 2003/4 neietver nevienu pretēju normu šajā ziņā, ir jāpiešķir pilna iedarbība atsaucei, kas tādējādi Direktīvas 91/414 14. pantā turpmāk ir uz Direktīvu 2003/4.
- 50 Tā rezultātā minētais 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, neierobežojot Direktīvas 2003/4 normas, dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka tiek saglabāta augu aizsardzības līdzekļu atļauju laist tirgū pieteicēju sniegto norāžu, kas ir rūpniecisks vai komerciāls noslēpums, konfidencialitāte, ja pieteicējs to lūdz un ja dalībvalsts vai Komisija piekrīt ieinteresēto personu sniegtajam pamatojumam.
- 51 Tā rezultātā tādā situācijā, kāda ir pamata lietā, attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurās ir iesniegts konfidencialitātes pieteikums attiecībā uz sniegtajām norādēm, ir jāpiemēro tām minētajā 14. pantā paredzētie noteikumi, ja vien šādas

rīcības rezultātā šīs iestādes, kurās turklāt ir iesniegts šīs pašas informācijas pieprasījums, nepārkāpj pienākumus, kas tām ir turpmāk, piemērojot Direktīvu 2003/4.

- 52 Minētie pienākumi izriet no Direktīvas 2003/4 4. panta normām. Šīs tiesību normas ļauj dalībvalstīm paredzēt, ka vides informācijas pieprasījums, ja vien tas neattiecas uz emisijām vidē, var tikt noraidīts, ja minētās informācijas izpaušana ietekmē komerciālas vai rūpnieciskas informācijas konfidencialitāti, ja šī konfidencialitāte ir paredzēta valsts tiesību aktā vai Savienības tiesībās. Tomēr tajās ir arī prasīts, lai šāds noraidījuma iemesls tiktu interpretēts šauri, ņemot vērā sabiedrības ieguvumu informācijas izpaušanas gadījumā, un lai katrā konkrētajā gadījumā sabiedrības ieguvums izpaušanas gadījumā tiek pretstatīts ieguvumam izpaušanas atteikuma gadījumā.
- 53 Šādos apstākļos, ja kompetentajās iestādēs tiek iesniegts piekļuves vides informācijai pieprasījums, kuru ir sniedzis augu aizsardzības līdzekļu atļaujas laist tirgū pieteicējs, un attiecībā uz [šo informāciju] tām šķiet pamatots lūgums aizsargāt to kā rūpniecisku vai komerciālu noslēpumu Direktīvas 91/414 14. panta izpratnē, šim iestādēm tomēr ir jāapmierina piekļuves šai informācijai pieprasījums, ja tā attiecas uz emisijām vidē vai ja pārējos gadījumos sabiedrības ieguvums izpaušanas gadījumā šķiet nozīmīgāks nekā ieguvums izpaušanas atteikuma gadījumā.
- 54 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka, tā kā tāda situācija, kāda ir pamata lietā, neietilpst Direktīvas 91/414 14. panta otrajā daļā veiktajā uzskaitījumā, minētā 14. panta pirmās daļas normas ir jāinterpretē tādējādi, ka

tās var piemērot tikai tiktāl, ciktāl tās neietekmē pienākumus, kas izriet no Direktīvas 2003/4 4. panta 2. punkta.

Par trešo jautājumu

- 55 Uzdotot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2003/4 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā prasītā sabiedrības ieguvuma vides informācijas izpaušanas gadījumā un īpašā ieguvuma izpaušanas atteikuma gadījumā pretstatīšana ir jāveic katrā atsevišķajā gadījumā, ko izskata kompetentās iestādes, vai tā var tikt definēta vispārīgā aktā, ko pieņem valsts likumdevējs.
- 56 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka no paša Direktīvas 2003/4 4. panta teksta izriet, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka esošo interešu pretstatīšana ir jāveic katrā atsevišķajā gadījumā.
- 57 Ne Direktīvas 91/414 14. pants, ne kāda no Direktīvas 2003/4 normām neļauj uzskatīt, ka šīs direktīvas 4. pantā paredzētā esošo ieguvumu pretstatīšana varētu tikt aizstāta ar citu pasākumu, kas nebūtu šo interešu pārbaude katrā atsevišķajā gadījumā.
- 58 Tomēr šis apstāklis neliedz valsts likumdevējam vispārīgā tiesību normā noteikt kritērijus, kas ļautu atvieglot šo novērtēšanu, salīdzinot esošo ieguvumu, ja vien tikai šajā tiesību normā kompetentās iestādes netiek atbrīvotas no īpašas pārbaudes faktiskas

veikšanas katrā situācijā, ko tās aplūko saistībā ar piekļuves vides informācijai pieprasījumu, kas iesniegts, pamatojoties uz Direktīvu 2003/4.

- 59 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/4 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā prasītā sabiedrības ieguvuma vides informācijas izpaušanas gadījumā un īpašā ieguvuma izpaušanas atteikuma gadījumā pretstatīšana ir jāveic katrā atsevišķajā gadījumā pat tad, ja valsts likumdevējs vispārīgā tiesību normā ir noteicis kritērijus, kas ļauj atvieglot šo esošā ieguvuma salīdzinošo novērtēšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 60 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

- 1) **“vides informācijas” jēdziens Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu 2. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka par to ir uzskatāma arī informācija, kas paziņota**

valsts augu aizsardzības līdzekļa atļaujas saņemšanas vai pagarināšanas procedūrā pesticīda, tā daļu vai sairšanas produktu maksimāli pieļaujamo atliekvielu daudzuma ēdienā vai dzērienos noteikšanai;

- 2) tā kā tāda situācija, kāda ir pamata lietā, neietilpst Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvas 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū 14. panta otrajā daļā veiktajā uzskaitījumā, minētā 14. panta pirmās daļas normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās var piemērot tikai tiktāl, ciktāl tās neietekmē pienākumus, kas izriet no Direktīvas 2003/4 4. panta 2. punkta;

- 3) Direktīvas 2003/4 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā prasītā sabiedrības ieguvuma vides informācijas izpaušanas gadījumā un īpašā ieguvuma izpaušanas atteikuma gadījumā pretstatīšana ir jāveic katrā atsevišķajā gadījumā pat tad, ja valsts likumdevējs vispārīgā tiesību normā ir noteicis kritērijus, kas ļauj atvieglot šo esošā ieguvuma salīdzinošo novērtēšanu.

[Paraksti]